

EZBER BOZALIM: “TÜRKİYE’DE SENDİKALAŞMA ORANI DÜŞÜK”

Aydınlık Gazetesi, 19 Ağustos 2014

Yıldırım Koç

Güzel dilimizin sevdiğim ifadelerinden biri, “kulaktan dolma”dır. Türkiye’de birçok insan belirli bir konuyu etraflıca öğrenmek yerine, kulaktan dolma bilgiyle yetinir. Eskiden kulaktan dolma bilginin merkezi kahvelerdi. Günümüzde televizyon kanallarındaki programlar ve internet üzerinden sağlanan iletişim, “kulaktan dolma” bilginin en önemli kaynakları.

Ezber bozulması gereken konuların çoğu, kulaktan dolma bilgilerdir.

Türkiye’de yaygın bir kanı, sendikalaşma oranının çok düşük olduğudur. Bazı uluslararası kaynaklar da Türkiye’de sendikalaşma oranının çok düşük olduğu kanısındadır.

Yanılıyorlar.

Türkiye’de Sendikalaşma Oranı Düşük Değildir.

Önce Türkiye’deki sendikalaşma oranına bakalım.

Türkiye İstatistik Kurumu’nun yayınladığı son hanehalkı işgücü anketi sonuçlarına göre, Türkiye’de gelir getirici bir işte çalışanların sayısı 26,2 milyondur. Bu insanların 17,2 milyonu ücretli; 1,1 milyonu işveren; 4,6 milyonu kendi hesabına çalışan; 3,3 milyonu da ücretsiz aile çalışanıdır.

Ücretlileri potansiyel sendika üyeleri olarak alabilirsiniz. Tüm dünyada böyle yapılır.

Peki, Türkiye’de sendika üyesinin sayısına güvenilir biçimde ulaşabilir miyiz?

Evet.

Kamu çalışanları sendikalarının üyelerine ilişkin sayılar doğrudur. 2014 yılı ortalarında 1.589.964 kamu çalışanı sendika üyesidir.

İşçi sendikalarının üyelerine ilişkin sayılar da hemen hemen doğrudur. 2014 yılı ortalarında 1.189.481 işçi sendika üyesidir.

Sendika üyelerinin toplamı 2.779.445’tir.

Bu rakamı, ücretlilerin sayısına bölerseniz, sendikalaşma oranı olarak bulacağınız rakam yüzde 16,1’dir.

Öyle karmaşık bir iş yapmadık; yalnızca kulaktan dolma bilgi yerine, internette hemen ulaşılabilen birkaç rakama baktık.

Peki, diğer ülkelerde sendikalaşma oranları ne durumda?

Bu konuda en güvenilir bilgi, Türkiye’nin de üyesi bulunduğu Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından yayınlanıyor.

OECD Ülkelerinde Sendikalaşma Oranları

Son verilere göre, Fransa’da sendikalaşma oranı yüzde 7,6.

ABD’de sendikalaşma oranı yüzde 11,3.

OECD ülkelerinde sendikalaşma oranı ortalaması yüzde 17,5.

Türkiye’de ise yüzde 16,1.

Sendikalaşma oranının daha yüksek olduğu ülkelerdeki durum da şöyle:

İsviçre % 17,8.

Avustralya % 18,0.

Hollanda % 18,2.

Almanya % 18,5.

Japonya % 18,6.

Yunanistan % 24,0

İngiltere % 25,8.

Avusturya % 28,1.

İtalya % 35,1.

Belçika % 52,0.

Norveç % 54,6.

İsveç % 67,7.

Danimarka % 68,8.

Finlandiya % 70,0.

İzlanda % 79,4.

Türkiye'deki kulaktan dolma bilgiye ilişkin hatanın kaynağı ne?

Sendikalaşma oranının hesabında yalnızca işçi statüsünde çalıştırılanları alırsanız, çok büyük hata yaparsınız.

Türkiye'de memurlar da işçi sınıfının parçasıdır.

Başka ülkelerde de sendikalaşma oranları hesaplanırken, tüm ücretliler dikkate alınır.

Peki, Türkiye'de sendikalaşma oranı öyle pek de düşük değilse, sendikalar güçlü mü?

Değil.

O zaman sorun ne?

Sorun, Türkiye'de ücretlilerin yüzde 16,1'ini örgütlemiş olan sendikaların ve sendikacıların görevlerini gerektiği gibi yerine getirmemesidir.

OECD verilerine göre son on yıllık dönemde İtalya, Norveç, Belçika ve Şili'de sendikalaşma oranları artmış, diğer ülkelerde düşmüş.

OECD'nin Türkiye'ye ilişkin rakamı da kulaktan dolma. Yüzde 5,9 demişler.

Türkiye'de sendikalaşma oranı artıyor.

1990 yılında memur sendikaları yoktu. Günümüzde 1,6 milyon üyeye sahipler.

İşçi sendikalarının üye kaybından çok daha fazlası kamu çalışanları sendikalarında örgütlendi.

Ezberinizi bozun! Sorun sendikalaşma oranında değil, sendikaların işleyişinde.